RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak 256/84 *

Inhoud

I — JURIDISCH KADER EN FEITEN VAN HET GESCHIL 1902

A — Juridisch kader van het geschil 1902

1. Belangrijkste bepalingen 1902

2. Relevante bepalingen van verordening nr. 3017/79 van de Raad van 20 december 1979 1902

a) Vaststelling van dumping 1902

b) Vaststelling van de door de Gemeenschap geleden schade 1903

c) Beëindiging van de anti-dumpingprocedure 1903

i) Aanbod van verbintenissen 1903

ii) Instelling van voorlopige en definitieve anti-dumpingrechten 1903

B — Ontstaan en verloop van het geschil 1904

II — PROCEDURE VOOR HET HOF 1905

III — CONCLUSIES VAN PARTIJEN 1905

IV — MIDDELEN EN ARGUMENTEN VAN PARTIJEN 1906

De ontvankelijkheid 1906

Ten gronde 1906

Het middel ontleend aan schending van procedurevoorschriften en van het beginsel van het gewettigd vertrouwen 1906

Verzoekster 1906

De Raad 1907

De Commissie en FEBMA 1908

Het middel ontleend aan schending van de beginselen van de rechtszekerheid in de handel 1909

Het middel ontleend aan schending van verordening nr. 3017/79 van de Raad 1909

Het middel ontleend aan schending van het evenredigheidsbeginsel en van de motiveringsplicht 1911

* Procestaal: Frans.

I — Juridisch kader en feiten van het geschil

A — *Juridisch kader van het geschil*

1. *Belangrijkste bepalingen*

De anti-dumpingregeling van de Gemeenschap is gebaseerd op artikel VI van de algemene overeenkomst inzake tarieven en handel (hierna: GATT).

De eerste overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van het GATT (anti-dumpingcode van 1968) werd in gemeenschapsrecht omgezet bij verordening nr. 459/68 van de Raad van 5 april 1968 betreffende beschermende maatregelen tegen de toepassing van dumping en de toekenning van premies of subsidies door landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap (PB 1968, L 93, blz. 1), gewijzigd bij verordening nr. 1681/79 van de Raad van 1 augustus 1979 (PB 1979, L 196, blz. 1).

In 1979 nam de Gemeenschap deel aan de multilaterale handelsbesprekingen in Tokio, die onder meer hebben geleid tot een nieuwe overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de GATT (anti-dumpingcode van 1979). Deze nieuwe overeenkomst werd in gemeenschapsrecht omgezet bij verordening nr. 3017/79 van de Raad van 20 december 1979 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap (PB 1979, L 339, blz. 1). Verordening nr. 3017/79 is gewijzigd bij verordening nr. 1580/82 van de Raad van 14 juni 1982 (PB 1982, L 178, blz. 9).

2. *Relevante bepalingen van verordening nr. 3017/79 van de Raad van 20 december 1979*

Artikel 2, sub A, van verordening nr. 3017/79 bepaalt:

„1. Een anti-dumpingrecht kan worden toegepast op ieder produkt ten aanzien waarvan dumping plaatsvindt, wanneer de invoer tot verbruik in de Gemeenschap schade veroorzaakt.

2. Ten aanzien van een produkt wordt geacht dumping plaats te vinden indien de prijs van het produkt bij uitvoer naar de Gemeenschap lager is dan de normale waarde van een soortgelijk produkt."

a) *Vaststelling van dumping*

De uitdrukkingen „normale waarde", dit wil zeggen de prijs op de binnenlandse markt van het land van uitvoer, „prijs bij uitvoer" en „soortgelijke produkten" worden omschreven in artikel 2, sub B, C en E van verordening nr. 3017/79.

Artikel 2, sub F, lid 13, van verordening nr. 3017/79 luidt als volgt:

„a) Onder ‚marge van dumping' wordt verstaan het bedrag waarmee de normale waarde de prijs bij uitvoer overschrijdt.

b) Wanneer de prijzen variëren, kan de marge van dumping worden vastgesteld per transactie of uitgaande van de meest toegepaste, representatieve of gewogen gemiddelde prijzen.

c) Wanneer de marges van dumping variëren, kunnen gewogen gemiddelden worden vastgesteld."

Artikel 2, sub D, lid 9, bepaalt:

„Ten einde een deugdelijke vergelijking mogelijk te maken, moeten de prijs bij uitvoer en de normale waarde op een vergelijkbare grondslag berusten voor wat betreft de fysieke hoedanigheden van het produkt, de hoeveelheden en de verkoopvoorwaarden. Normaliter worden zij vergeleken in hetzelfde handelsstadium, bij voorkeur het stadium ‚af-fabriek', en op zo dicht mogelijk bij elkaar liggende data."

Wanneer de uitvoerprijs en de normale waarde niet met elkaar vergelijkbaar zijn volgens de criteria van lid 9, dienen zij te worden vergeleken overeenkomstig artikel 2, sub D, lid 10.

b) *Vaststelling van de door de Gemeenschap geleden schade*

Artikel 4, lid 1, luidt:

„Schade wordt slechts vastgesteld indien de invoer met dumping of subsidiëring door het effect van de dumping of de subsidiëring schade veroorzaakt, dat wil zeggen aanmerkelijke schade aan een gevestigde bedrijfstak van de Gemeenschap toebrengt of dreigt toe te brengen of een aanzienlijke vertraging bij de vestiging van een bedrijfstak meebrengt..."

Artikel 4, lid 5, verduidelijkt:

„Onder de uitdrukking ‚bedrijfstak van de Gemeenschap' wordt verstaan alle producenten van soortgelijke produkten in de Gemeenschap of een aantal van deze producenten waarvan de gezamenlijke produktie een groot deel van de totale communautaire produktie van dit produkt vormt... ."

c) *Beëindiging van de anti-dumpingprocedure*

i) Aanbod van verbintenissen

Artikel 10 van verordening nr. 3017/79 bepaalt:

„1. Wanneer in de loop van de procedure verbintenissen worden aangeboden die de Commissie, na overleg, aanvaardbaar acht, kunnen de antidumping/antisubsidieprocedures worden beëindigd zonder instelling van voorlopige of definitieve rechten. Tot deze beëindiging wordt besloten overeenkomstig de procedure van artikel 9, lid 1, en hiervan zal kennis worden gegeven en een bekendmaking worden geplaatst overeenkomstig artikel 9, lid 2. Deze beëindiging vormt geen beletsel voor de definitieve inning van de door voorlopige rechten gewaarborgde bedragen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 12, lid 2.

...

4. Indien de verbintenissen zijn aanvaard wordt het onderzoek naar de schade niettemin voltooid, wanneer de Commissie, na overleg, daartoe besluit, of, in geval van dumping, de exporteurs wier uitvoer een aanzienlijk percentage van de betrokken handel vertegenwoordigt dan wel in geval van subsidiëring, het land van oorsprong of van uitvoer, daarom verzoeken. Indien de Commissie in een dergelijk geval, na overleg, vaststelt dat er geen schade is, komt de verbintenis automatisch te vervallen. Wanneer evenwel een conclusie dat er geen dreiging van schade bestaat, hoofdzakelijk is toe te schrijven aan het bestaan van een verbintenis, kan de Commissie verlangen dat de verbintenis gehandhaafd blijft."

Artikel 7, lid 9, van de verordening luidt:

„De procedure wordt afgesloten hetzij door beëindiging, hetzij door het nemen van definitieve maatregelen. In het algemeen dient de procedure binnen een jaar na de aanvangsdatum afgesloten te zijn."

ii) Instelling van voorlopige en definitieve rechten

Artikel 11, lid 1, van verordening nr. 3017/79 bepaalt:

„Wanneer uit een voorlopig onderzoek blijkt dat dumping of subsidiëring bestaat en dat er voldoende bewijzen zijn voor daardoor veroorzaakte schade, en de belangen van de Gemeenschap een optreden noodzakelijk maken om te voorkomen dat schade wordt veroorzaakt gedurende de procedure, dan wordt door de Commissie, op verzoek van een Lid-Staat of uit eigen beweging, een voorlopig antidumpingrecht of een voorlopig compenserend recht ingesteld..."

Volgens lid 5 van dit artikel zijn voorlopige rechten ten hoogste vier maanden geldig, doch onder bepaalde voorwaarden kan de geldigheidsduur ervan met nog twee maanden worden verlengd.

Voorstellen tot het treffen van definitieve maatregelen of tot verlenging van de voorlopige maatregelen dienen uiterlijk een maand vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van de voorlopige rechten door de Commissie aan de Raad te worden voorgelegd (artikel 11, lid 6).

Artikel 12, lid 1, van verordening nr. 3017/79 luidt:

„Wanneer uit de definitieve vaststelling van de feiten blijkt dat dumping of subsidiëring, en daardoor veroorzaakte schade bestaan, en de belangen van de Gemeenschap een communautair optreden noodzakelijk maken, wordt een definitief antidumpingrecht of een definitief compenserend recht ingesteld door de Raad..."

Ingevolge artikel 13, lid 3, van verordening nr. 3017/79 mogen de anti-dumpingrechten niet hoger zijn dan de voorlopig geraamde of definitief vastgestelde dumpingmarge of het voorlopig geraamde of definitief vastgelegde bedrag van de subsidie; zij moeten lager zijn indien lagere rechten voldoende zijn om de schade op te heffen.

B — *Ontstaan en verloop van het geschil*

Op 28 februari 1983 ontving de Commissie een klacht in de zin van artikel 5 van verordening nr. 3017/79; indiener was de Federation of European Bearing Manufacturers' Associations, een vereniging van ondernemingen uit de Europese kogellagerindustrie (hierna: de FEBMA), namens Britse, Franse, Duitse en Italiaanse producenten van eenrijige radiale kogellagers met diepe groeven en een buitendiameter van ten hoogste 30 mm, hierna aangeduid als de kleine kogellagers (post 84.62 van het Gemeenschappelijk douanetarief; post ex 84.62-01 van de Nimexe-code van 1 januari 1984). Samen nemen de leden van de FEBMA het grootste gedeelte van de communautaire produktie van het betrokken produkt voor hun rekening.

Van oordeel dat het aanwezige bewijsmateriaal voldoende was om de inleiding van een procedure te rechtvaardigen, besloot zij overeenkomstig artikel 7 van verordening nr. 3017/79 van de Raad in haar gewijzigde versie, een onderzoek te beginnen (PB 1983, C 188, blz. 8).

In een nieuwe kennisgeving, gepubliceerd op 15 november 1983 (PB 1983, C 310, blz. 3), preciseerde de Commissie dat, voor zover de voornoemde procedure een nieuw onderzoek inhield van verbintenissen die in het kader van een vroegere anti-dumpingprocedure waren aanvaard, dit nieuwe onderzoek werd uitgevoerd op grond van artikel 14 van verordening nr. 3017/79 in haar gewijzigde versie.

Aan het slot van het onderzoek, dat de periode van 1 juli 1982 tot 30 juni 1983 bestreek, stelde de Commissie bij de uitvoer van onder meer verzoekster dumping vast; de dumpingmarge was volgens de Commissie gelijk aan het verschil tussen de vastgestelde normale waarde en de prijs bij uitvoer naar de Gemeenschap.

Bij verordening nr. 744/84 van 19 maart 1984 (PB 1984, L 79, blz. 8) heeft de Commissie:

1) besluit nr. 81/406 van 4 juni 1981 (PB 1981, L 152, blz. 44) houdende aanvaarding van de onder meer door Koyo Seiko aangegane verbintenissen ingetrokken voor wat betreft de kleine kogellagers;

2) een voorlopig anti-dumpingrecht van 4,36% ingesteld op de invoer van be-

paalde door verzoekster uitgevoerde kogellagers.

Verordening nr. 744/84 gold blijkens artikel 4 voor een periode van vier maanden, tenzij de Raad vóór de afloop van die periode definitieve maatregelen zou vaststellen. Verzoekster heeft binnen de in artikel 3 van deze verordening gestelde termijn van een maand haar standpunt kenbaar gemaakt.

Niettemin heeft de Commissie overeenkomstig artikel 11, lid 6, van verordening nr. 3017/79 de Raad voorgesteld om een definitief anti-dumpingrecht in te stellen. Daarop heeft de Raad bij verordening nr. 2089/84 van 19 juli 1984 een definitief anti-dumpingrecht van 4,03% ingesteld op de invoer van bepaalde kogellagers door verzoekster (PB 1984, L 193, blz. 1).

Artikel 2 van verordening nr. 2089/84 bepaalt:

„De bedragen die uit hoofde van het voorlopig anti-dumpingrecht overeenkomstig verordening (EEG) nr. 744/84 zijn gedeponeerd worden definitief geïnd tot een maximum van de respectievelijke percentages van het definitief anti-dumpingrecht."

II — Procedure voor het Hof

Het verzoekschrift is op 2 november 1984 ter griffie van het Hof neergelegd.

Bij memorie, ingeschreven ter griffie van het Hof op 11 december 1984, heeft de Commissie krachtens artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering een exceptie van niet-ontvankelijkheid opgeworpen tegen het beroep voor zover het tegen haar zelf is gericht, op grond dat dit beroep uitsluitend strekt tot nietigverklaring van een verordening van de Raad.

Bij memorie, ingeschreven ter griffie van het Hof op 12 maart 1985, heeft verzoekster op grond van rechtsoverweging 34 van het arrest van 29 maart 1979 (zaak 120/77, Koyo Seiko, Jurispr. 1979, blz. 1337) gesteld, dat het beroep terecht mede tegen de Commissie is gericht, gelet op de actieve rol van de Commissie bij de totstandkoming van de bestreden beslissing.

Bij beschikking van 8 mei 1985 heeft het Hof het beroep niet-ontvankelijk verklaard voor zover het tegen de Commissie is gericht.

Bij verzoekschrift, ingeschreven ter griffie van het Hof op 11 december 1984, heeft de Commissie, voor het geval dat haar exceptie van niet-ontvankelijkheid zou worden aanvaard, verzocht te mogen interveniëren ter ondersteuning van de conclusies van de Raad. Dit verzoek is bij beschikking van het Hof van 8 mei 1985 toegestaan.

Bij verzoekschrift, ingeschreven ter griffie van het Hof op 20 december 1984, heeft de FEBMA verzocht te mogen interveniëren ter ondersteuning van de conclusies van de Raad. Bij beschikking van 20 maart 1985 heeft het Hof dit verzoek toegestaan.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Bij beschikking van 7 mei 1986 heeft het Hof de zaak overeenkomstig artikel 95, paragrafen 1 en 2, van het Reglement voor de procesvoering naar de Vijfde kamer verwezen.

III — Conclusies van partijen

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1) verordening nr. 2089/84 van de Raad van 19 juli 1984 houdende instelling van

een definitief anti-dumpingrecht op de invoer van bepaalde kogellagers, van oorsprong uit Japan en Singapore, nietig te verklaren;

2) de Raad in de kosten te verwijzen.

De *Raad* concludeert dat het den Hove behage:

1) het beroep enkel ontvankelijk te verklaren voor zover de bestreden verordening anti-dumpingrechten instelt op de produkten, van oorsprong uit Japan, die door verzoekster worden vervaardigd en uitgevoerd;

2) het beroep voor het overige te verwerpen;

3) verzoekster te veroordelen in de kosten van de Raad.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

1) het beroep te verwerpen;

2) verzoekster te verwijzen in de kosten, met inbegrip van die van de Commissie.

De *FEBMA* concludeeert dat het den Hove behage:

1) het beroep te verwerpen;

2) verzoekster te verwijzen in de kosten, met inbegrip van die van de FEBMA.

IV — Middelen en argumenten van partijen

De ontvankelijkheid

De *Raad* verklaart te twijfelen aan de ontvankelijkheid van het beroep, voor zover strekkende tot nietigverklaring van verordening nr. 2089/84 in haar geheel, en verwijst hiervoor naar zijn opmerkingen in de bij het Hof aanhangige zaak 240/84 (NTN Toyo Bearing), die bij de dupliek zijn gevoegd.

Verzoekster stelt, de strekking van het betoog van de Raad niet te begrijpen, daar zij geen kennis heeft gekregen van de opmerkingen die deze in een andere zaak, waarbij zij geen partij is, heeft gemaakt. In ieder geval handhaaft zij haar verzoek om nietigverklaring van verordening nr. 2089/84 van de Raad in haar geheel.

De *Commissie* heeft op dit punt geen opmerkingen gemaakt.

De *FEBMA* acht het beroep, voor zover tegen verordening nr. 2089/84 in haar geheel gericht, op dezelfde gronden als de Raad niet ontvankelijk.

Ten gronde

Verzoekster steunt haar beroep op drie middelen: schending van procedurevoorschriften en van het beginsel van het gewettigd vertrouwen, schending van de beginselen van rechtszekerheid in de handel en schending van basisverordening nr. 3017/79 van de Raad.

Het middel ontleend aan schending van procedurevoorschriften en van het beginsel van het gewettigd vertrouwen

Verzoekster acht het door de Commissie tegen haar ingestelde onderzoek, te weten de toezending van een gedetailleerde vragenlijst met een korte antwoordtermijn, niet gerechtvaardigd, aangezien de klacht van de FEBMA, afgezien van de vermelding van haar naam op het schutblad, op haar geen betrekking had. De Commissie heeft deze vergissing geprobeerd te herstellen door in bovenvermelde mededeling van 15 november 1983 te verklaren, dat het in werkelijkheid ging om een nieuw onderzoek van eerdere verbintenissen op basis van artikel 14 van verordening nr. 3017/79 van de Raad. Dit nieuwe onderzoek, dat betrekking had

op het door de FEBMA genoemde deel van de kogellagerproduktie, was echter evenmin gerechtvaardigd, aangezien de op 20 juni 1977 voor alle soorten kogellagers aangegane verbintenissen door de Commissie nooit waren opgezegd en dus nog steeds van kracht waren.

De Commissie en de Raad hebben de door het Hof in rechtsoverweging 43 van voornoemd arrest van 29 maart 1979 (zaak 120/77, Koyo Seiko) geformuleerde regel miskend, volgens welke de anti-dumpingregeling van de Commissie verlangt dat voorlopige anti-dumpingrechten en a fortiori definitieve anti-dumpingrechten worden „besloten met het oog op de situatie welke door de niet-nakoming van de toezegging is veroorzaakt". Na deze uitspraak van het Hof mocht verzoekster ervan uitgaan, dat zolang haar verbintenissen en de verslagen die zij regelmatig naar de Commissie stuurde, niet werden betwist, tegen haar geen anti-dumpingprocedure kon worden ingesteld.

Anders dan de Raad stelt, heeft verzoekster alle aan haar gestuurde telexberichten beantwoord (zie de brief van 10 augustus 1983 in antwoord op de telex van de Commissie van 14 juni 1983, bijlage 7 bij het verzoekschrift) en heeft zij het standpunt van de Commissie betwist. Verzoekster houdt staande, dat zij nog steeds niet weet op grond van welke overwegingen de bestreden verordening is vastgesteld.

De anti-dumpingprocedure kon in geen geval worden gebaseerd op verordening nr. 3017/79 van de Raad, die nog niet van kracht was op het ogenblik dat zij haar verbintenissen tegenover de Commissie aanging. Voor deze stelling beroept zij zich op een artikel dat onder de titel „Le principe de la non-rétroactivité en droit communautaire à la lumière des arrêts Isoglucose" in de *Revue trimestrielle de droit européen* is verschenen (RTDE, 1983, nr. 3).

De situatie die was ontstaan als gevolg van de door verzoekster aangegane verbintenissen en voormeld arrest van 29 maart 1979, is op losse schroeven komen te staan door verordening nr. 3017/79 en door de onmiddellijke toepassing ervan. Verordening nr. 459/68 van de Raad moet evenwel voor een onder haar vigeur ontstane rechtmatige situatie blijven gelden.

Uit het voorafgaande volgt dat verordening nr. 2089/84 is vastgesteld in strijd met de procedurevoorschriften en met het beginsel van het gewettigd vertrouwen.

De *Raad* overlegt in bijlage 1 bij zijn dupliek de eerste pagina van de klacht van de FEBMA. Verzoekster werd wel degelijk genoemd, ook al hadden de argumenten van de FEBMA inderdaad hoofdzakelijk betrekking op de activiteiten van Minebea.

De Raad stelt dat, zoals in de kennisgeving van 14 juli 1983 werd verklaard, de anti-dumpingprocedure voor wat verzoekster betreft een gedeeltelijk heronderzoek van haar verbintenissen inhield. Enkel om ieder misverstand uit te sluiten, heeft de Commissie in de kennisgeving van november 1983 nog eens duidelijk gemaakt, waar het om ging. Bovendien heeft de Commissie reeds op 14 juni 1983, dit wil zeggen een maand voordat de procedure officieel werd ingeleid, de vertegenwoordiger van verzoekster per telex op de hoogte gebracht van de precieze inhoud van de klacht van de FEBMA en erop gewezen, dat deze een gedeeltelijk heronderzoek van de eerder gesloten verbintenissen noodzakelijk maakte. De inleiding van deze procedure moet derhalve

worden beschouwd als een algemene instructiemaatregel en niet als een bezwarend besluit. In dit verband verwijst de Raad naar het arrest van 11 november 1981 (zaak 60/81, IBM, Jurispr. 1981, blz. 2639).

Voor wat de beweerde onwettigheid van de gevolgde procedure betreft, moet onderscheid worden gemaakt tussen de gevallen bedoeld in artikel 10 en die bedoeld in artikel 14 van de verordening nr. 3017/79. Terwijl artikel 10, lid 6, handelt over de opzegging van en de inbreuk op verbintenissen, voorziet artikel 14 in een nieuw onderzoek van gesloten verbintenissen, die van kracht blijven tot de procedure van dit onderzoek wordt beëindigd.

Aangezien de inhoud van dit onderzoek aan verzoekster is meegedeeld en haar ruimschoots gelegenheid is geboden om haar standpunt kenbaar te maken, is de door verzoekster geciteerde passage uit het arrest van 29 maart 1979 (zaak 120/77, reeds aangehaald) niet relevant.

Een gedeeltelijk heronderzoek van aangegane verbintenissen wordt door de communautaire regeling niet verboden. In het onderhavige geval was dit nieuwe onderzoek gerechtvaardigd doordat de kleine kogellagers, die in hoofdzaak worden gebruikt door de binnenlandse „hi-tech"-industrie bij de produktie van precisie-instrumenten, computers en consumentenelectronica, een nieuwe markt vormden die de Commissie met behulp van de aan de betrokken ondernemingen gestuurde vragenlijst moest identificeren.

Het argument dat verordening nr. 3017/79 niet van kracht was toen verzoekster in 1977 de verbintenissen aanging, komt de Raad onbegrijpelijk voor. De verbintenissen van verzoekster zijn vervat in drie documenten van respectievelijk 20 juni 1977, 7 november 1980 en 3 maart 1981 (bijlage 13 bij het verzoekschrift). Deze laatste verbintenissen kunnen in geen geval onder de oude basisverordening vallen, aangezien deze niet meer van kracht was; deze verbintenissen waren overigens door de Commissie aanvaard op grond van artikel 10 van verordening nr. 3017/79. Bovendien is in verordening nr. 3017/79 de praktijk gecodificeerd die de Commissie reeds onder vigeur van verordening nr. 459/68 had gevolgd.

Ten slotte kan het bestaan van een verordening van algemene strekking bij de betrokkenen niet het rechtmatig vertrouwen wekken, dat deze regeling nooit zal worden gewijzigd.

De *Commissie* heeft in dit verband geen opmerkingen gemaakt.

De *FEBMA* stelt dat zoals uit de preambule van verordening nr. 744/84 van de Commissie blijkt, de anti-dumpingprocedure op grond van de door haar in maart 1983 ingediende klacht is ingesteld overeenkomstig verordening nr. 3017/79.

Deze klacht had betrekking op de invoer van kleine kogellagers, die door alle exporteurs in Japan en Singapore tegen dumpingprijzen werd verricht. Weliswaar had de FEBMA geen cijfers verstrekt over het invoervolume van elke afzonderlijke exporteur, maar was de klacht niettemin in overeenstemming met de voorwaarden van artikel 5 van verordening nr. 3017/79. In ieder geval was de Commissie krachtens artikel 14, lid 1, van verordening nr. 3017/79 gerechtigd om de procedure op eigen initiatief in te leiden.

De beperking van de anti-dumpingprocedure tot de kleine kogellagers berust niet op een kunstmatige verdeling van de kogellagermarkt als geheel, maar dient ertoe om een algemeen bekende dumping juist in dit marktsegment te kunnen corrigeren.

Van schending van het beginsel van het gewettigd vertrouwen kan geen sprake zijn, aangezien de verbintenissen niet onveranderlijk zijn, zoals blijkt uit de in artikel 14 van verordening nr. 3017/79 voorziene mogelijkheid van heronderzoek.

Het middel ontleend aan schending van de beginselen van de rechtszekerheid in de handel

Verzoekster stelt dat het omstreden antidumpingrecht is berekend volgens andere methoden dan die waartoe de Commissie had besloten en die zij haar in een brief van 14 oktober 1980 had meegedeeld (bijlage 12 bij het verzoekschrift). Deze eenzijdige verandering van methode is in strijd met de beginselen van rechtszekerheid in de handel. Daarenboven is de nieuwe methode onbillijk en leidt zij tot onrechtvaardige resultaten.

De *Raad* merkt op dat verzoekster haar stelling niet nader beargumenteert, zodat hij er bijgevolg niet kan op antwoorden.

De *Commissie* stelt dat aangezien anti-dumpingrechten alleen maar voor de toekomst en niet ook voor het verleden kunnen worden ingesteld, het argument van verzoekster, dat door het gebruik van de transactiegewijze methode voor het onderzoek van oude verbintenissen met terugwerkende kracht nieuwe regels zijn ingevoerd, niet steekhoudend is. Onder verwijzing naar het arrest van 4 oktober 1983 (zaak 191/82, Fediol, Jurispr. 1983, blz. 2913) meent zij, dat de communautaire industrie, die het recht heeft om over dumping te klagen en op te komen tegen beslissingen van de instellingen waarmee zij het niet eens is, haar rechten niet kan verliezen op grond dat de instellingen in het verleden andere methoden hebben gebruikt. Door het gebruik van nieuwe methoden zijn geen verworven rechten geschonden, zodat evenmin het beginsel van het gewettigd vertrouwen kan zijn geschonden.

De *FEBMA* acht dit middel ongegrond, aangezien verzoekster, anders dan zij beweert, wel degelijk bekend was met de verandering van methode. In dit verband verwijst zij naar een brief die verzoekster op 31 mei 1984 aan de Commissie heeft gestuurd.

Hoe het ook zij, de verandering van methode maakt geen inbreuk op een verworven recht en is een passende wijze van uitvoering van de verplichting van de Commissie om invoer tegen dumpingprijzen te verhinderen.

Het middel ontleend aan schending van verordening nr. 3017/79 van de Raad

Verzoekster stelt dat blijkens paragraaf 24 van de considerans van verordening nr. 2089/84 de aangeboden verbintenissen niet aanvaardbaar werden geacht, op grond dat „de ervaring met prijsverbintenissen in de sector kogellagers heeft aangetoond dat verbintenissen, ook al worden zij over het algemeen nageleefd, geen bevredigende oplossing vormen". Aldus worden de regels van de GATT en de communautaire regeling miskent. Op grond van de communautaire regeling worden anti-dumpingrechten slechts ingesteld, indien de aangeboden verbintenissen niet aanvaardbaar zijn. Aangeboden verbintenissen mogen dus niet op voorhand worden afgewezen.

De *Raad* voert aan dat krachtens artikel 10 van verordening nr. 3017/79 enkel op verbintenissen wordt ingegaan, indien zij aanvaardbaar zijn. De voorstellen van verzoekster waren dit niet, met name omdat er geen prijsverhogingen waren voorzien. De Commissie heeft derhalve van haar beoordelingsbevoegdheid in het kader van de communautaire regeling correct gebruik gemaakt.

De *FEBMA* voert soortgelijke argumenten aan als de Raad en stelt bovendien dat verzoekster bekend staat om haar bijzonder agressieve dumpingpraktijken. Zij verwijst hiervoor naar verordening nr. 1778/77 van de Raad van 26 juli 1977 (PB 1977, L 196, blz. 1), waarin een gemiddelde dumpingmarge van 15% wordt genoemd, en naar besluit nr. 81/406 van de Commissie van 4 juni 1981, waarin de dumpingmarge van verzoekster zelfs op 40% wordt geschat. Deze hoge percentages komen voort uit het feit, dat verzoekster met verlies werkt en slechts dankzij de participatie van Toyota geherstructureerd kon worden.

De *Commissie* is het in grote lijnen eens met de argumenten van de Raad. Zij voegt eraan toe dat zij, onverminderd de bevoegdheden van de Raad en de controle door het Hof, over een grote discretionaire bevoegdheid beschikt bij de beslissing over het al dan niet aanvaarden van aangeboden verbintenissen; dit is met name het gevolg van het feit, dat noch de GATT-code noch het gemeenschapsrecht aangeven, wanneer verbintenissen kunnen worden aanvaard.

Na zowel de voordelen als de moeilijkheden en de nadelen van de aanvaarding van verbintenissen te hebben uiteengezet, stelt de Commissie dat de controle erop hoe dan ook moeilijk blijft. Dit is het gevolg van de verscheidenheid in de kogellagers en in de prijzen die door dezelfde producent worden berekend; daarbij komt, dat het onmogelijk is de identiteit van de fabrikant vast te stellen ingeval zijn produkten, die identiek zijn aan een groot aantal andere lagers, zonder documenten worden uitgevoerd.

Behalve het risico van ontduiking brengt het toezicht op verbintenissen ook een belangrijke administratieve last mee. De mogelijkheden tot ontduiking zijn legio, aangezien dit zich bij elke schakel in de keten, van de fabrikant tot aan de exporteur, kan voordoen en de Commissie niet de middelen heeft om alle noodzakelijke controles in Japan uit te voeren.

In geval van opzettelijke niet-nakoming van een verbintenis kan geen sanctie worden opgelegd, maar kan alleen een onderzoek worden geopend; de Commissie stelt, dat paragraaf 24 van de omstreden verordening aansluit bij de ervaring die zij met het toezicht op de verbintenissen in de sector kogellagers heeft opgedaan. Vanuit deze ervaring sprekend, zegt de Commissie, dat het voorkomt dat zij een aangeboden verbintenis afwijst, ook indien de voorwaarden ervan op het eerste gezicht bevredigend lijken. Een dergelijke afwijzing wil niet noodzakelijkerwijs zeggen, dat er op een bepaalde onderneming kritiek bestaat, en zij heeft geenszins het karakter van een sanctie. Anders dan verzoekster beweert, brengt het toezicht op verbintenissen aanzienlijk meer werk mee dan de beoordeling van een verzoek om wijziging van de hoogte van een vastgesteld recht.

De Commissie vraagt het Hof omzichtig te werk te gaan bij het toetsen van de beoordeling die op praktische, pragmatische en administratieve overwegingen berust.

De *FEBMA* stelt dat de Commissie de door verzoekster aangeboden verbintenissen altijd heeft aanvaard. De ervaring heeft echter uitgewezen, dat met deze oplossing dumpingpraktijken niet kunnen worden tegengegaan.

In ieder geval is dit middel niet-ontvankelijk, aangezien het beroep is gericht tegen een verordening van de Raad en volgens verordening nr. 3017/79 deze niet bevoegd is om verbintenissen te aanvaarden. Overeenkomstig artikel 12 van deze verordening kan hij het voorstel van de Commissie tot

instelling van een definitief anti-dumpingrecht alleen maar aanvaarden of verwerpen.

Het middel ontleend aan schending van het evenredigheidsbeginsel en van de motiveringsplicht

Verzoekster is van mening dat de bestreden verordening is vastgesteld in strijd met de artikelen 11 en 12 van verordening nr. 3017/79 van de Raad, volgens welke een anti-dumpingrecht enkel wordt ingesteld wanneer blijkens de definitieve vaststelling van de feiten de geconstateerde dumpingpraktijken schade veroorzaken aan de betrokken bedrijfstak van de Gemeenschap. Gelet op de gevolgde procedure is het door de Raad aan haar opgelegde definitieve anti-dumpingrecht onterecht.

De *Raad* stelt dat de Commissie de door de betrokken bedrijfstak van de Gemeenschap geleden schade uitvoerig heeft uiteengezet in de paragrafen 23 tot 32 van haar verordening nr. 744/84. Bij gebreke van nieuwe elementen heeft de Raad in paragraaf 21 van zijn verordening nr. 2089/84 overeenkomstig artikel 12 van verordening nr. 3017/79 geconcludeerd, dat de aldus vastgestelde schade nog steeds bestond.

De *Commissie* heeft in dit verband geen opmerkingen gemaakt.

De *FEBMA* wijst erop dat volgens artikel 12, lid 1, van verordening nr. 3017/79 het de Raad is die het anti-dumpingrecht moet vaststellen. Het feit dat zijn beslissing steunt op de feiten zoals deze door de Commissie in verordening nr. 744/84 zijn vastgesteld, is niet onwettig en beantwoordt aan de motiveringsplicht. Dit middel moet bijgevolg als ongegrond worden afgewezen.

Y. Galmot
rechter-rapporteur

CONCLUSIE VAN ADVOCAAT-GENERAAL G. F. MANCINI

(zie zaak 240/84, blz. 1833)